

ELŐFIZETÉSI ÁRA : 60ÉVS ÉVRE 16.— K PÉL ÉVRE 10.— K NYEGYÉ ÉVRE 4.— K		FŐSZERKESZTŐ DR. BISCHITZ BÉLA UDVÉD.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL : BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20. TELEFON 108-10. MINDRETESEK 1000 SZÁMÍTÁSSAL 1915ZSABAS SZERINT.
---	--	---	--

A német bányáipar helyzete.

Düffelbergi munkatársunktól.

Az új esztendő ismét általános áremelkedéssel járt a bányáiparban. Az 1915. év második fele bizonyos megállapodást mutatott az áraknak szőkökütszertől felszökkenésében, sőt megsejt, hogy a hengerelt vasárak helyzetében még visszacsés is mutatkozott. A vasiparnak persze a legfőbb támasza az egyre nagyobb mérveket öltő hadianyaggyártás. E téren általános és igen élénk üzleti tevékenység folyik. De hogy ez év elején még nagyobb üzleti mozgékony-ság mutatkozik, ennek egyik oka az is, hogy kiviteli társaságok keletkeztek különböző hengerelt vasárakra és még azok az egyesülések is, amelyek csak tessék-lássék módjára dolgoztak, valósággal neki-feküdtek az üzletnek.

A vasárak emelkedését ez évben nem annyira a nyersvas okozta, mint a — szenszindikátus. De részvettek azért az emelésben az acéltörést és a nyersvaströszt is. A legelőször sietett az emeléssel a nyerspléh-szindikátus, amely tonnáként 10 márkával emelte az árakat s most újabb 10 márkával árcemelé-sel állt elő. A hengerelt dróttajták árát szintén 10 márkával emelték tonnáként stb.

A mostanában érvényben levő árak maradóó árak lesznek. Ennek nem az az oka, mintha a különböző egyesülések megelégtették volna a konjunktrárisi elő-nyöket, hanem az, hogy az összes művek ez év két első negyedére már többségen el vannak látva meg-rendelésekkel, többet nem: effektuálhatnak, tehát az árak ez időre biztosítottak látszanak.

A hadsereg-szállításoknál futvalevőleg finomabb minőségű anyagok játszanak szerepet s ezek teljesen háttérbe szorították a rendes kereskedelmi szükség-letet, amelyet nem is tudtak teljes mértékben kiel-gíteni. Most azonban ezen közönséges kereskedelmi cikkeknek előállítására nem okoz több nehézséget a vasiparnak. Azt azonban mégsem lehet várni a mai háborus időkben, mikor a fennálló munkásviszonyok s más háborus üzemi jelenségek általában korlátöz-zák a termelést, hogy a gyártás valami nevezetesebb lendületet fog venni. Mindenesetre jellemző a vaspia-c helyzetére, hogy a neutrális külföld egyre nagyobb

mértékben érdeklődik nálunk. Ennek talán az lesz az oka, hogy a belga kivétel teljesen elmaradt s azon államok, melyek eddig a belga piacról fedezték szükségleteiket, mind Németországra vannak utalva. Itt általában azt hallani, hogy a legutóbbi időben a külföldi kereslet még nagyobb lett.

Errefele általában nagy volt a vagonhiány, ami a nyersanyagoknak leszállítását módfelett megnehe-zítette. Ujabbán attól tartanak, hogy a vagonhiány még növekedni fog. Az ércpiacon meglehető nagy a kereslet, azonban az iskolózott munkaerőkben erős lévő a hiány, nem is számítanak nagyobb érde-lemésre. A félgyártmányok tevé az üzemek a háboru által okozott üzemleállások amennyire lehet, kihasználják. Minden gyártott anyagot előre eladnak s mondhatni, hogy a felemelt árak a legnagyobbak, amelyek az acéltörést fennállása óta egyáltalán létez-tek, megelégedésre mérséklődtek. Vasuti anyagok gyárai mind erősen foglalkoztatva vannak s a bányá-sinel tekintetében is javult az üzlet. A vastartók ára is emelkedett s noha az építkezési tevékenység jóformán szünetel, a szerkezet-vasak s a vaggongyárak vasszük-séglete viszont erősen megnögt, de leginkább a kül-földről mutatkozik ezirányban rendkívül érdeklődés.

Másrészt a modern közgazdasági életben oly evidens közszükség s a szén, hogy arról talán első-sorban kellett volna megemlékeznem. A háborus zavarok felmerülésekor felmerült a kérdés, vajjon a háboru tartama alatt az ipartelepnek s háztartások zavar-talat ellátása biztosítható lesz-e. Nem lehet hasonlatot keresni az 1866. és 70-71. évekkél, mert a termelés is más, még inkább azok az arányok s az a hihetetlen fel-éindítés, ami minden összehasonlítást lehetetlenné tesz.

A széntől függ a legtöbb iparág létezése s bizony ma ahg van háztartás, ahol ez a fontos tüzelőszer ne játszana szerepet. Eleintén a vasipar 40%, a textilipar 30%-át állította elő produkció-képességének. Persze a közvetlen hadianyaggyárak s a cukoripar teljes üzemben voltak mindig. Ez utó-biak a kampány kezdete előtt felhalmozák szén-szükségletük kétharmadát. Ha csökkent is némely iparág üzeme, de viszont csökkent a szénbányák üzeme is természetszerűleg.

(E tudósítás igazságságot lelji máli hirté híkké)

HAZAI HIREK.

Miért a zavar Anglia szövetségeseinél a szén miatt?

Már a múlt heti számunkban írtunk Angliának szövetségesei részére való szén szállításairól a ezt a kérdést annyira érdekesnek találjuk, hiszen monarchiánkba is tetemes szén érkezett, hogy ezáltal is foglalkozunk a kérdéssel. Most jelentek meg ugyanis azok a kimutatások, amelyek Anglia külkereskedelmi forgalmát hivatalosan igazolják. Ezekben olvassuk, hogy ásványi tüzelőanyagokban Anglia az első háborús évben tetemesen kevesebbet szállított és 1915-ben újabb 16 millió tonnával ment vissza. Közszén, koksz és bricketben az utolsó öt évben ez a kis kimentés mutatja a helyes képet:

	Közszén 1000 tonnákban	Koksz	Br 1000 tonnákban
1911	65 636	1077	1630
1912	63 479	1027	1606
1913	74 378	1254	2086
1914	60 985	1202	1026
1915	44 232	1634	1245

Tehát csak közszénkivételre 30 millió tonnával, vagyis 300 millió méterkúpszával csökkent a háború folytán.

Ha azt vesszük szemügyre, hogy a bekés évekkel szemben ennyre csökkent szénkivitelével is képes volt Anglia ellátni szövetségeseinek igényeit, akkor igazán érdemes valamiképp rámutatni arra, hogy ez az ellátás miképp történt.

Anglia 1915-ben — igen megbízható adatok szerint — nem kevesebb mint 250 millió tonna (2500 millió q, mikor a miok csak 100 millió q) szenet termelt. Ebből exportált, miot fontosabb kimutattuk, 44 millió tonnát. Saját használatára kellett hát Angliának 206 millió tonna. Hogy ez az adatunk helyes, igazolja az, hogy Anglia saját használatára 1913-ban nem kevesebb mint 192 millió tonna szenet használt el.

Ha tehát Angliának onnyi szén kell, viszont szembevetül, hogy az exportált 44 millió tonna szénmennyiség csakugyan zavarba hozhatta a tisztelt szövetségeseiket. Franciaországnak éppen az a tizenegy megyéje van megszállva, amely folytatása a balga szénmedencének s a francia szénipar centruma. Távollról sem képes Angliának mai szénkivételre fedezni szövetségesei szükségletét. Tavaly Franciaország szénfogyasztásának javarészt Angliának kellett kielégítenie, már pedig Franciaország maga 40 millió tonna szenet fogyasztott 1915-ben (míg 1913-ban 63 milliót). Legfeljebb 10 millió tonna az, aminek többet Franciaország éppen a német katonai megszállás miatt nem tud termelni s így csak Franciaország részére 30 millió tonna szenet kellett leadni Angliának a 44 millióból.

Olaszország 1915-ben egyháza 11 millió tonna szenet igényelt Angliától. Hogyan elégíthette volna ki Anglia többi szövetségeseit a fennmaradt 3 millióból, amikor ezek békéi időkből éppen onnők tiszteletét kapták Angliától. Hol van Oroszország az ő rangoteg angol szénkivitelével?

Egyre világosabb lesz, hogy se Oroszország nem kapta meg Angliától a kellő mennyiségű szenet, se Franciaországot nem elégítette ki Anglia és pedig nem

azért, miutha nem akarta volna, hanem *voert neu tudta.*

A Salgótarjáni Közszénbánya 5 1/2 millió korona tiszta nyereséggel zárja 1915. évi mérlegét 22 millió korona részvénytöke mellett. A bányák értékét berendezésekkel együtt 32 és 1/2 millióra teszi a mérleg, amelyben az ingatlanok leltára és anyagok 27 milliót reprezentálnak, míg a különféle földbirtokok majdnem 2 milliót, az erdőségek 650 ezer koronát tesznek ki. A társaság készpénzkészlete kb. félmillió koronára rug, míg betétei 3 1/2 milliót tesznek ki, úgy hogy négy millió készpénz felett rendelkezik, 15 1/2 millió koronát tevő értékpapíralomány mellett, másszóval együttvéve közel 20 millió lóke felett rendelkezik a Salgótarjáni, amiből még a majdnem 5 milliót tevő autósok számlája csatlakozik. Még vagyonnak számíthatóknak azt a 3 millió koronát is, amit szintén a Salgótarjáni munkája produkált, t. i. a hivatalnokok nyugdíjalapjának értékpapírját és ingatlanait. A társaságnak összes tartalékjai 37 millió koronára rugnak. A háborúban elesett munkások özvegyei és árvai részére 200 ezer koronás alapítványt tett a társaság s a munkásgyermekeket segítő Chornai alapot 25 ezer koronával dotálta, míg a nyugdíjalaphoz 75 ezer koronát, a társasági járulékokért pedig 240 ezer koronát fizetett ki. A tavalyi háborús évet a Salgótarjáni több mint 1 1/4 millió K üzemi maradvánnyal zárta le. Ehhez kétféle jövedelem járult: a bányák bruttó jövedelme csaknem 7 milliónyit, a földbirtokok mintegy 100 ezer koronányi jövedelemmel. Egy kisebb társaság azonban bátrán megelégedhetnék a Salgótarjánihoz csak kamafejévedelmével is, ami egymagában meghaladja a 600 ezer koronát.

Az Északmagyarországi Egyesült Közszénbánya- és Iparvállalat 1915. évi zárszámadását most teszi közzé, amely összesen 400 ezer korona tiszta nyereséget tüntet fel. A mérleg a bányák értékét 2 1/2 millióban, az épületek értékét 1 1/2, míg a leltárt 2 1/2 millió koronában tünteti fel, s millió korona alapitöke mellett. A társaság kivette a részét a hadikölcsön-jegyzésből is. Értékpapíralományában ugyanis, mely meghaladja a 8 1/4 milliót, zálogleveleken és koronajáradékon kívül hadikölcsönjegyzés is közel egy milliót tesz ki. A társaság tartalékai meghaladják a hat milliót. A bányatársaságát onjénem 35 ezer koronával dotálták az 1915. évben.

Legfelsőbb kintüntetés. *Petőc* Lajos m. kir. bányamérnök, főhadnagyot a király az ellenséggel szemben tanúsított kitűnő szolgálatai elismeréséül a Signum Laudissal tüntette ki. — *Topanczer* Elek kir. bányamérnök, főhadnagy a Signum Laudis kintüntést kapta.

Egy magyar grafitbánya. Nem azért magyar grafitbánya, hogy ne Bécsben tartsa közgyűléseit és ne onnan dirigálják az egész bányát, amelynek egész grafitkészlete 2500 K-t ér. Tavaly 13 ezer K-t vesztettek a 665 ezer korona részvénytökeből s a mérleget csak úgy tudták egyenes lábba tartani, hogy egyszerűen felvették a leltár értékét 650 ezer K-ban s így aztán meg van az egész részvénytöke. Mindenesetre ez a legegyszerűbb mód arra, hogy klap-poljon a mérleg a papíron. De úgy látszik, nem kiáppol a részvényesek között, akik ennek a mindössze 3 éve fennálló bányának a közgyűlései határozatait megdöntötték. Ennek következtében lemondott az igazgatóság s most az elsőbbségi részvények bocsátásával akar magán segíteni a Magyar Grafit- és Bányamivélsé r.-t.

A gyermekek védelme az ipari munkában. A gazdasági közlekedés a központi hatalmak egyes államai között már szociálpolitikai terep is kezdő érzetelti hatását. Egyre jobban foglalkoznak velünk odaát Németországban, amint mi is

mindinkább azon vagyunk, hogy a lénet viszonyok: alaposa-
sá kúszójuk. Németországban és Ausztriában a gyerme-
keknek — mint ezt egy újon most megjelent szociál-politikai
munkából kivesszük — 14 éves koruk előtt nem szabad
munkát adni, viszont egyes műhelyekben Ausztriában már
12 éves gyermekeket is szabad dolgoztatni. Itáliában, a
vendégfőispárban s a kereskedelemben Ausztriában és Német-
országban alkalmazható 12 éves gyermek.

A munkaidő tartalmát tekintve Németországban ötszöszet
tesz a német és az idegen gyermek közt. Az i. e. gyermek
10 órá, a német gyermek három órá dolgoztatik. Újabb
munka Németországban mindenféle gyárpariban fős a gyer-
mekeknek, míg Ausztriában csak este 8 órától hajnal 5-ig
fős. 14—16-ig terjedő fiatalkoroknál Ausztriában 11, Német-
országban 11 óra a maximális munkaidő. Amíg nem a bányá-
melyben dolgoznak. Ellenben a bányák Ausztria 8 óra,
Németország 10 órá munkaidőt enged meg. A fiataloknál
már meg van engedve az éjszaki munka. Ausztriában leg-
alább 12 órá szüntetek kell lenni általában a bányáiban,
míg Németországban 11 órák. Németország nem tesz
különbséget a bányá melyében s felszínen való munka
közt, míg Ausztria a bányá melyében való munkánál 15 órá
szüntetet rendel a fiataloknál. Ebből látható, hogy Német-
ország általában a gyermekeket védi inkább, míg Ausztria
a felnőtteket. Németországban a gyermekek védelme kiterjed
a háziiparra is, de Ausztriában nem.

Az Esztergom-Szászvári Köszénbánya r.-t., amely
tudvalevőleg szoros együttműködésben és érdekközös-
ségben áll a Balgótárjával, majdnem 800 ezer ko-
rona tiszta nyereséget produkált 1915 ben 10 millió
korona részvénytelőke mellett. A bányának közel 20
milliót kiterő vagyonából a bányák értéke 4¹/₂ millió
értéket reprezentál, míg az ingatlanok és anyagok 8
milliót. Ez az intézet is jól van szituálva, mert kész-
pénzbotétei meghaladják az 5 milliót s ezenfelül még
tartoznak is neki több mint egy millió koronával.
A társaságnak tartalékjai 8 milliót tesznek ki s az
1915. évben a különböző alapokat majdnem 300 ezer
koronával dotálták.

A Hungária Kőnsavgyár, melynek 4 millió korona az
alaptőkéje s majdnem 14 milliót tesz ki a beren-
dezéseinek értéke, közel 600 ezer korona tiszta nye-
réséssel zárta 1915. évi üzletétét. A vállalat mindig a
legjobb hírből volt, pénzkészletei és letélei majdnem
4 milliót tesznek ki s még ezenfelül ¹/₂ korona körül
van kihiltezett áruja.

Egy bányaalleg-társulat, Csejdesen munkálkodik
Budán az Osztrák-Magyar Első Általános Tisztviselő-
egylet Bányá- és Erdészeti Tiszti Tökarék- és Elő-
leg-társulata, amely majdnem 40 éves múltra tekint
vissza s az idő alatt mintegy 10 ezer tagra tollt szert
közel 200 ezer részbetéttel. Persze a báboru folytán
csökken a tagok létszáma is, mindazonáltal 1¹/₂ millió
volt a berétele részbetétekben. Majdnem 40 éves fenn-

állása alatt sikerült meglehetősen megszilárdítani a
helyzetét, annenyiben 20¹/₂ millió betétállományt bu-
zolt össze, úgy hogy az 1915. év folyamán harmaddal
mellőt a társulat anyagi erejének megnövekedése nélkül
fizethető vissza. A tagok bázisára vall, hogy 200
ezer betétes közül csak 5000 betétes mondottak fel,
20¹/₂ millió korona összlegi betétből csak 1¹/₂ milliót.
A társulat összevő vagyonaát 23 millióra értékel, ami-
ből egymillió felüli tiszta nyereséget ért el.

Barnászén fotográfemezek. A halai szénmedencében, va-
lami magyeburg-selmecbenki és egervárdi szénvölgyek
egy közönség barnászénfajtát bányásznak, amely nagyobb
mennyiségben és evezem tartalmú. És mivel a dipóztisztító és álla-
lában: bórkezesvölgy anyagot, valamint a fotográfemezek
ilyen vasszert tartalmaz, szintén vasszert tartalmaznak, eja-
ban készletetnek azzal, hogy fotográfemezeket ezekből
szemeltek állítsanak elő.

Az Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár tavalyi mérlegét
12 ezer korona veszteséggel zárta. A társaságnak
30 ezer korona alapfőkéje van, amellyel szemben
300 ezer korona váltókövetés volt fel, míg neki csak
570 korona váltókövetése van. A társaságnak külön-
ben sincs valami jó üzletmenete. mert 100 ezer korona
az ezerfőkei tartozása. Ezenkívül kamatokban 21 ezer
koronát kell törlesztetnie a társaságnak s adója ugyan-
annyi, amennyi a betegségyőző járulékra, körülbelül
3000 korona.

Földgáz-kérdéshez. Marosvásárhelyen tudvalevő-
leg gyönyörű s igazán a legmodernebb igényeknek
megfelelő turbina-telep s gázyár épült rövid pár
évvel ezelőt. Most már bizonyos, hogy a földgázt a
székelyek fővárosába is elvezetik. A marosvásárhelyi
polgármester a kérdésben így nyilatkozott:

A földgáz felhasználását a székely városok-
nak és az erdélyi megyeréságnak ipari és gazdasági
fellendülés tekintetében várak sok jelentős és számba-
vethető előnyt és eredményt. A földgáz elvezetése kit-
lönösen a mind érezhetőbbé váló tüzelőanyag-hiányon
fog segíteni. Figyelemmel arra, hogy most abszolút
nincs munkaerőnk és a báboru után is valószínűleg
kevés lesz, az erdők kitermelése nagy akadályokba
ütközik. A társaságnak tüzelőanyaggal való ellátá-
sát illetőleg várak nagyon sokat a földgáztól.

— Marosvásárhelynek a földgázzal kapcsolatos
tervint illetőleg azon leszünk, hogy a Magyar Földgáz
Részvénytársasággal kötendő szerződés reudjén oda-
hassunk, hogy a földgáznak a városba való bevezetése
már egy időpontban történjek meg, hogy a város la-
kossága már a jövő élen földgázzal fűthessen. Ami
további terveink megvalósítását illeti, ezek keresztül-
vitele attól függ, hogy milyen szerződés tudunk kötni
a társasággal. Az erre vonatkozó tárgyalások már a
szapok-n megkezdődtek nek és a város további ipari és
gazdasági fellendüléséért is a város háztartási helyzeté-
nek javítását a földgáz olyan mértékben fogja szel-

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: 68-11, 68-12, 68-13, 68-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási veze-
tékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus
vörörszuszalok, okonitvezetékek,
◆◆◆◆◆ szelvények stb. ◆◆◆◆◆

gálni, amilyen szerződési feltételeket ajánlani készkőzölni.

A magyar földgáz részvényessel. Az államnak apport gyaránat kiszolgálhatandó 4 millió korona n. é. részvényen felül maradó 16 millió korona részvényétől átvéve saundikátus tagjai a Deutsche Bankon és Deutsche Petroleum A. G.-on kívül a Pesti magyar kereskedelmi bank, a Magyar általános hitelbank, a Magyar lezárdítoló- és pénzváltóbank, a Magyar bank és kereskedelmi r.-t., a Magyar agrár- és járadékbank, a Pesti hazai első takarékpénztár és a Magyar gáz-üzelfény r.-t. lesznek.

Örögyjezási hírek. Magyar Jancsi részvénytársaság legutóbbi (vadkivüli) közgyűlésén igazgatókka megválasztották Jost Woy bismökölt és Hegedüs Lőrinc országgyűlési képviselőt, kiknek igazgatói működésük és örögyjezási jogosultságuk bejegyeztetett. Egyben Huber Werdnissler Péter Emil igazgató ebbeli minőségé és örögyjezási jogosultsága elhatározása folytán töröltetett. — *Dagyonit Ciszgyárnak r.-t. Szabosyfn Dávid igazgatósági tagját bejegyeztette.*

A Stog megnyitotta a mejandánkéi részányát. A gyűzelmés szerb háboru következtében az osztrák magyar államvasút áraság tudvalóleg újból birtokába jutott a majandánkéi bányáknak, amelyeket még a háboru előtt megszerzett. Most tudósítónk közli, hogy a társaság úgy a bányaberendezéseket, mint a kötélpályát helyrehozta és az üzemet megkezdte. A készletekből a társaság eddig mintegy 100 tonna fekete rezet adott el a hadüzemelősegnek. A munka erőteljesebb megindításával a bánya teljesítőképessége persze lényegesen fokozódni fog.

Afrika arany Angliában. Az egész délafrikai sajtó erős agítációt indított aszírnt, hogy Délafrikának aranyát az angol bankok adják át. Az agítáció könnyen érhető okokból támadt, mert ingyen egy ország se kívánja önmagának azt, hogy az aranyát alvónvá, térjenek át a papírpenz-rendszerre. Hogy mennyi aranyról lehet szó, arról képet ad két évi jelentés, amelyet a *South African Gold Trust* és a *Consolidated Goldfields Co.* adott ki a amelyben az elmúlt év tízta nyereségét 82 ezer tonna számolja ki mindegyik.

A Földtani Társulat 30-én tartotta meg közgyűlését. *Schafarzik* Ferenc dr. műegyetemi tanár visszapillantott előző megnyitójában a társulat multi évi működésére. *Szentay Szontagh* Tamás dr. másodelnök bejelentette a közgyűlésnek, hogy a magyar geológusok ajándékából *Böckh* Jánosnak, a Földtani Intézet egykori igazgatójának szobrot emelnek, amely *Strobl* tanár műteremében ruszkiai márványból már teljesen elkészülve várja az elhelyezést. A szobrot a Földtani Társulat a Földtani Intézetnek ajándékozta, amely azt a *Stefánia*-utra tekintő létszájában fogja felállítani. *Papp* Károly dr. egyetemi tanár, a Társulat főtitkára terjesztette elő ezután jelentését a megvittették az 1916—1918. évi oklusa a válaszlatokat, melyek eredménye szerint elnök lett *Szentay* Tamás dr., a Földtani Intézet aligazgatója, másodelnök *Pöffy* Mór dr. főgeológus, főtitkár: *Papp* Károly dr. egyetemi tanár, titkár: *Ballenegger* Róbert dr. országos agrógéológus. *Lóczy* Lajos földtani intézeti igazgató indítványára jegyzőkönyvben örökítették meg a lelapó elnöknek. *Schafarzik* Ferenc műegyetemi tanárnak érdemelt.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Die südrussische Bergwerkindustrie im Jahre 1915. Im Dezember 1915 hat die Steinkohlenausbeute im Donezgebiet 116 Millionen Pud betragen gegen 128 Millionen im November 1915 und 120 Millionen im Dezember des Vorjahres. Die Ausbeute an Anthrazit ist mit rund 30 Millionen Pud im Vergleich mit Dezember 1914

leicht gestiegen. Die Gesamtsergebnisse des vorflossenen Jahres stellen sich wie folgt (in Millionen Pud): Steinkohle 1317.7 (gegen das Vorjahr weniger: 53.8), Anthrazit 306 (— 6), Koks 251 (— 27). Die Durchschnittszahl der beschäftigten Arbeiter betrug 130,000 gegen 183,000 in 1914.

Was die Ausfuhr aus dem Donezgebiet anbetrifft, so betrug sie im abgelaufenen Jahre 1196.5 Millionen Pud gegen 1265 Millionen in 1914. Davon entfallen auf Steinkohlen 792 (355), Anthrazit 242 (248), Koks 136 (144) Millionen Pud.

Phonographenplatten aus Braunkohlen. Im fallischen Kohlenbecken, auch im Magdeburg-Schönebecker sowie im Egerländer Kohlengebiet wird eine leichte Braunkohle gefunden, die ziemlich viel Paraffin und Zeresin enthält. Man bezeichnet diese Kohle als Schwalbkohle, da sie zur Gewinnung von Paraffin verarbeitet wird. Wenig bekannt nun wird es sein, dass die Hauptbestandteile zur Herstellung von Schuhputz- und Lederkonservierungsmitteln, sowie von Phonographenplatten diesen Kohlen entstammen, nämlich einen schwarzbraunen bis schwarzen, wachsartigen Bitumen, Itemontanwachs genannt.

Die Kapitalerhöhung der Leipziger Werkzeug-Maschinenfabrik *vormals W. v. Pöhlner in Wahren Leipzig.* Jetzt wird die Tagesordnung der Generalversammlung bekannt, die über die Kapitalerhöhung folgende Einzelheiten enthält: Das Aktienkapital soll um 900,000 Mk. erhöht werden, die unter Anschluss des gesetzlichon Bezugsrechts der Kommerz- und Disconto Bank, in Höhe von 700,000 Mk. zu einem Kurse von 120 p. Ct. und in Höhe von 200,000 Mk. zu einem Kurse von 200 p. Ct. überlassen werden. Die 700,000 Mk. sind den Aktionären derart zur Verfügung zu stellen, dass auf je drei alte Aktien eine neue Aktie zum Kurse von 120 p. Ct. übernommen werden kann. Hierbei sollen von dem Gewin des Jahres 1915 je 500 Mk. als Einzahlung auf jede bezogene neue Aktie verwendet werden, während den Aktionären, die keine Aktien beziehen, eine gleichhohe Zuwendung gewährt wird. Die restlichen 200,000 Mk. Aktien sind von der Kommerz- und Disconto-Bank freihändig zu veräußern mit der Massgabe, dass von dem Mehrerlös über den Übernahmepreis von 200 p. Ct. zwei Drittel an die Gesellschaft und ein Drittel an die genannte Bank eintfällt.

Internationale Petroleumindustrie. Mit 100 Millionen Dollars Kapital hat sich die *Panamerican Petroleumtransport Co.* gebildet, der in erster Linie kalifornische und mexikanische Petroleumfirmen angehören. Präsident ist *Dahou*, einer der reichsten Ölmagnaten der genannten Länder. Entschieden bedeuten sie eine Stärkung der amerikanischen Interessen gegenüber den englischen in Mexiko. — In Frankreich steigen die Petroleumpreise mit Rücksicht auf die hohen Frachtraten und Ölpreise in Amerika.

